

Vad betyder det i praktiken?

Du undrar säkert om det finns något du kan göra för att avskaffa utnyttjandet av djur.

Det finns något du kan göra, och det är att bli vegan – nu.

Veganism betyder att du inte längre äter eller på andra sätt konsumerar djurprodukter.

Veganism är inte bara en kosthållning, utan **ett moraliskt och politiskt ställningstagande för avskaffande av djurutnyttjande på individnivå**. Det handlar inte bara om kost, utan också om kläder och andra produkter samt andra personliga handlingar och val.

Veganism är en sak vi alla kan göra idag – just nu – för att hjälpa djuren. **Det kräver inga dyra kampanjer, stora organisationer eller lagstiftning**, utan bara vårt erkännande av att om djurrätt betyder någonting så innebär det att vi inte kan rättfärdiga att döda och äta djur.

Veganism minskar djurs lidande och död genom att **minska efterfrågan av djurprodukter**. Det är ett avståndstagande från icke-mänskliga djurs status som varor och vårt erkännande av djurs inneboende värde.

Veganism är också ett **ställningstagande för icke-våld**. Djurrättsrörelsen bör vara en rörelse för fred och bör motsätta sig våld mot alla djur, både mot människor och icke-mänskliga djur.

Veganism är den **viktigaste formen av politisk aktivism** som vi kan engagera oss i för djurens skull.

När du väl har blivit vegan kan du börja **informera och utbilda** din familj, dina vänner och andra i din omgivning om veganism.

En vegansk djurrättsrörelse är en nödvändig förutsättning om vi vill avskaffa utnyttjandet av djur, och den rörelsen börjar med ett individuellt beslut om att bli vegan.

Vad är det för fel med att äta andra djurprodukter, utöver kött?

Det är ingen skillnad mellan att äta kött och att äta mjölkprodukter eller andra animaliska produkter. Djur som används för att producera mjölk, ägg och andra produkter behandlas lika illa eller värre än ”köttdjur”. I slutändan **hamnar djuren på samma ställe – i slakteriet**, där de görs till köttprodukter för oss att äta.

Det finns precis lika mycket lidande och död i ett glas mjölk, en glasstrut eller ett ägg som det gör i en biff.

Att hävda att det finns en moralisk skillnad mellan att äta kött och att äta mjölkprodukter, ägg eller andra animaliska produkter är lika ologiskt som att hävda att det finns en moralisk skillnad mellan att äta stora kor eller att äta små kor.

Så länge som mer än 99% av alla människor tycker att det är okej att konsumera djurprodukter kommer inget att förändras för djuren.

Så...

Beslutet är ditt och ingen kan göra det åt dig. Om du tycker att icke-mänskliga djurs liv har ett moraliskt värde måste du sluta delta i dödadet av djur, oavsett hur ”humant” de än behandlas.

Bli en del av den abolitionistiska rörelsen. Bli vegan – idag. Det är enkelt att bli vegan och det är rätt sak att göra.

För mer information, besök *The Abolitionist Approach*:

www.AbolitionistApproach.com

© 2008 Gary L. Francione & Anna E. Charlton.
Distribution genom andra individer eller organisationer betyder inte nödvändigtvis att författarna stödjer åsikter som dessa individer eller organisationer uttalar, utöver de som framställs i den här texten.

Djurrätt: Det abolitionistiska synsättet

www.AbolitionistApproach.com

Djur: Vår moraliska schizofreni

Vi hävdar att vi tar djur på allvar.

Vi är alla överens om att det är moraliskt fel att utsätta djur för ”onödigt” lidande och död. Men vad menar vi egentligen med det?

Vad det nu än kan innebära, så måste det betyda att det är fel att utsätta djur för lidande och död enbart för att vi njuter eller blir underhållna av att göra det, för att vi tycker att det är bekvämt eller för att det är en vana.

Problemet är att den överväldigande delen av vårt användande av djur – eller praktiskt taget allt – inte kan rättfärdigas på något annat sätt än som njutning, underhållning, bekvämlighet eller vana.

De flesta djur dödas för att bli mat. Enligt FN:s Livsmedels- och jordbruksorganisation (FAO) dödar människan omkring 53 miljarder djur (alltså 53 000 000 000) för mat varje år, inte inräknat fisk och andra vattenlevande djur.

145 miljoner ..... dödade varje dag
6 miljoner ..... dödade varje timme
100 000 ..... dödade varje minut
1 680 ..... dödade varje sekund

Siffran stiger ständigt och beräknas fördubblas under den andra delen av det här århundradet.

Hur kan vi rättfärdiga den här slakten?

Vi kan inte rättfärdiga det med anledningen att vi behöver äta djurprodukter av hälsoskäl. Det är tydligt att vi inte behöver göra det, och faktum är att bevisen alltmer tyder på att djurprodukter är skadliga för människors hälsa.

Vi kan inte rättfärdiga det med anledningen att det är "naturligt" eftersom människor har ätit djur i tusentals år. Bara för att vi har gjort något under lång tid betyder det inte att det vi gör är moraliskt rätt. Människor har varit rasistiska och sexistiska under århundraden, och det är först nu som vi erkänner att rasism och sexism är moraliskt fel.

Vi kan inte rättfärdiga det med anledningen att det är nödvändigt för den ekologiska mångfalden. Det finns en växande enighet om att djurbaserat jordbruk är en miljökatastrof.

- Enligt FAO står djurbaserat jordbruk för ett större utsläpp av växthusgaser än vad bilar, lastbilar och andra vägtransporter gör tillsammans.
- Boskapsdjur använder 30% av jordens totala landyta, inklusive 33% av den odlingsbara mark som används för att odla boskapsfoder.
- Djurbaserat jordbruk orsakar avskogning eftersom skogen avverkas för att göra plats för ny betesmark. Det leder också till att jordkvaliteten försämras allvarligt genom överbetning, komprimering och erosion.
- Djurbaserat jordbruk är ett allvarligt hot mot världens minskande vattenresurser. Det behövs stora mängder vatten för att producera boskapsfoder, den utbredda överbetningen stör vattencyklar och det djurbaserade jordbruket orsakar också omfattande vattenföroreningar.
- Djur konsumerar mer protein än vad de producerar. För varje kilo animaliskt protein som produceras konsumerar djur i genomsnitt nästan 6 kilo växtprotein från spannmål och vallfoder.
- Det krävs mer än 100 000 liter vatten för att producera ett kilo nötkött, och ungefär 900 liter för att producera ett kilo vete.

Eftersom djur konsumerar mycket mer protein än vad de producerar betyder det att spannmål som borde konsumeras av människor istället konsumeras av djur. Det betyder att i samverkan med andra faktorer så tvingar djurbaserat jordbruk många människor till svält.

Det **enda** vi kan rättfärdiga att vi utsätter 53 miljarder djur för lidande och död varje år med är att vi njuter av att äta dem, att det är bekvämt för oss att äta dem och att det är en vana.

Med andra ord så kan vi inte rättfärdiga det.

Hur vi tänker kring icke-mänskliga djur är väldigt förvirrat. Många av oss lever eller har levt med husdjur, som hundar, katter, kaniner och så vidare. Vi älskar de djuren, de är betydelsefulla familjemedlemmar och vi sörjer dem när de dör.

Samtidigt sticker vi gaffeln i andra djur som inte är annorlunda från de djur vi älskar, och det går inte ihop.

Hur vi behandlar djur

Det är inte bara så att vi använder djur på alla möjliga sätt som inte kan ses som "nödvändiga", vi behandlar dem också på sätt som skulle betraktas som tortyr om det skulle röra sig om människor.

Det finns djurskyddslagar som kräver att vi behandlar djur "humant", men **de lagarna är till stor del meningslösa eftersom djur är egendom.** Djur är ekonomiska varor som inte har något annat värde än det vi tillskriver dem. I lagens mening skiljer sig icke-mänskliga djur inte från bilar, möbler eller andra saker vi äger. Därför tillåter vi i regel människor att använda djur för vilket ändamål de vill och att utsätta dem för fruktansvärt lidande på samma gång.

Varför skärper vi inte lagar och industristandard?

De flesta djurskyddsorganisationer som finns i USA och Europa anser att lösningen på problemen med hur vi utnyttjar djur är att skärpa djurskyddslagstiftningen eller att sätta press på djurindustrin för att förbättra standarden för hur djur behandlas.

De här organisationerna driver kampanjer för mer "humana" slaktmetoder, mer "humana" system för att stänga in djuren (som till exempel större burar) och så vidare. En del av organisationerna menar att genom att förbättra behandlingen så kommer användandet av djur en dag att upphöra helt, eller åtminstone minskas märkbart.

Är det lösningen? Nej, det är det inte.

De ekonomiska faktorerna är sådana att djurskyddsreformer bidrar till få, om några, förbättringar. Ett "frigående" ägg innebär lika mycket lidande som ett "burägg".

Att utnyttjandet av djur börjar beskrivas som mer "humant" uppmanar allmänheten att känna sig mer bekväm med användandet av djur, det uppmuntrar fortsatt konsumtion av djurprodukter och kan till och med *öka* det totala lidandet och dödandet.

För övrigt så finns det inga som helst bevis för att djurskyddsreformer kommer att leda till ett slut på användandet av djur eller ens en märkbar minskning. Vi har haft djurskyddslagar och standarder i över 200 år nu och **vi utnyttjar fler djur på fler fruktansvärda sätt än i någon annan tid i mänsklighetens historia.**

Och vad som är viktigast av allt är att när vi reformerar utnyttjandet ignorerar den grundläggande frågan: Hur vi kan rättfärdiga att över huvud taget använda djur som våra tillgångar, oavsett hur "humant" vi behandlar dem?

Vad är lösningen?

Lösningen är att avskaffa utnyttjandet av djur, inte att reglera det. Lösningen är att vi på samma sätt som vi erkänner att varje människa, oberoende av sina särskilda egenskaper, har en grundläggande rättighet att inte bli behandlad som någon annans egendom också måste erkänna att varje kännande icke-mänskligt djur även har den rättigheten.